

CRNA GORA
Ministarstvo evropskih poslova

Broj:

SEKTORSKA ANALIZA

za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2024. Godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj
☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ nauka	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rodna ravnopravnost
☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje):		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2024. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Crna Gora je država kandidatkinja za članstvo u EU, gdje je Savjet potvrdio njenu evropsku perspektivu u junu 2006.godine, a 2008.godine aplicirala za članstvo u EU. Komisija je 2010. dala povoljno mišljenje o aplikaciji Crne Gore, identifikujući 7 ključnih prioriteta. U decembru 2011, Savjet je pokrenuo proces pristupanja s ciljem otvaranja pregovora u junu 2012. Pristupni pregovori sa Crnom Gorom započeli su 29. juna 2012. Otvorena su sva 33 poglavlja, od kojih su 3 privremeno i zatvorena.

Integracije u EU predstavljaju najvažniji vanjskopolitički prioritet Crne Gore, a ujedno i sveobuhvatan proces reformi, kroz koji se prožimaju svi aspekti života, od bezbjednosti, zaštite ljudskih prava, do kvaliteta života i ekonomskog standarda, te stoga kao koristi integracija u EU navodimo: mir, stabilnost, prosperitet, evropske vrijednosti; efikasnije pravosuđe; snažnija zaštita ljudskih prava; razvoj institucija; kvalitetnije javne usluge; jačanje jedinica lokalne samouprave; ekonomska saradnja, kreiranje prostora za izvoz na EU tržište; ekonomske reforme; pretprijetna podrška, i drugo.

Na osnovu navedenog, jako je važno da svaki građanin bude informisan o integracionom procesu, odnosno da ima jasnu sliku o prednostima i koristima, a takođe i obavezama koje će prositeći iz članstva, pri čemu znamo da pozitivan stav o EU, a takođe i pristupanje Crne Gore EU ima preko 76% građana.

Finansiranjem projekta/programa NVO očekuje se da kroz projekte aktivnosti doprinesu promovisanju procesa EU integracija, informisanje građana o EU i njoj pretprijetnoj podršci¹, povećanje stepena razumijevanja i znanja građana o procesu pristupanja, prednostima članstva i funkcionisanja EU, kreiranje kvalitetnih analiza, studija i istraživanja o pregovaračkom procesu, sprovođenje strateških dokumenata, istraživanje javnog mnjenja i drugo.

Takođe neke od aktivnosti mogu biti usmjerene na dijeljenje iskustva i znanja u vezi sa sprovođenjem projekata/programa podržanih iz IPA fondova, mogućnostima IPA fondova, kako i na koji način razviti svoje kapacitete za apliciranje i upravljanje

¹ Evropska unija finansijski podržava reformske procese i nastojanje Crne Gore, kao države kandidata za članstvo u EU, da implementira zakonodavstvo i standarde EU u različitim oblastima i to kroz Instrument pretprijetne podrške (IPA) i povezane instrumente i programe, koji su Crnoj Gori dostupni od 2007. godine a planiraju se na sedmogodišnjem nivou.

projektima i programima EU, (programi prekogranične i transnacionalne saradnje su uglavnom otvoreni za lokalne samouprave, civilni sektor i preduzeća, koji imaju priliku da sprovode vrijedne projekte u saradnji sa partnerima iz susjednih država ali i šire).	
Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Program pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji 2022-2023; ➤ Odluka o obrazovanju strukture za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; ➤ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, jedne strane, i Crne Gore s druge strane; ➤ Upustvo o instrumentima za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom Evropske unije; ➤ Informacija o programima podrške EU u Crnoj Gori za 2021; 2022.godinu; ➤ Strategija informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019-2022; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Direktorati Ministarstva evropskih poslova ➤ Internet stranica eu.me

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Strategija o informisanju javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019-2022 	Strategija informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019-2022, je strateški dokument Vlade koji postavlja okvir i definiše smjernice za komuniciranje procesa

- Zakon o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Crne Gore koju zastupa Vlada Crne Gore i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta pretpristupne podrške (IPA, II)
- Zakon o potvrđivanju okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore o modelima sprovođenja finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru Instrumenta pretpristupne podrške (IPA, III)

pristupanja.

Konkretno, u pitanju je Prioritet 6: Crna Gora - država sa snažnom međunarodnom pozicijom; Cilj 38. Ostvarivanje unutrašnje spremnosti za zatvaranje pregovora s EU; Ključna obaveza - 38.4. Unapređenje informisanosti građana o procesu pristupanja EU

Navedenim Zakonima definišu se finansijski principi saradnje, pravila za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori.

Evropska unija finansijski podržava reformske procese i nastojanje Crne Gore, kao države kandidata za članstvo u EU, da implementira zakonodavstvo i standarde EU u različitim oblastima i to kroz Instrument pretpristupne podrške (IPA) i povezane instrumente i programe, koji su Crnoj Gori dostupni od 2007. godine a planiraju se na sedmogodišnjem nivou.

Korišćenje pretpristupnih fondova EU koji su Crnoj Gori dostupni kroz nacionalne i regionalne programe, kao i kroz programe prekogranične i transnacionalne saradnje. Nacionalni i regionalni programi obuhvataju podršku institucijama na centralnom nivou u ispunjavanju obaveza koje proističu iz procesa pristupanja EU, ali i vrijednu podršku infrastrukturnim projektima u oblastima od značaja za svakodnevni život građana, prvenstveno kroz Zapadnobalkanski investicioni okvir. Sa druge strane, programi prekogranične i transnacionalne saradnje su uglavnom otvoreni za lokalne samouprave, civilni sektor i preduzeća, koji imaju priliku da sprovedu vrijedne projekte u saradnji sa partnerima iz susjednih država ali i šire.

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
<p>Nevladin sektor predstavlja ključni partner Vlade u procesu kreiranja i sprovođenja javnih politika, posebno u dijelu promovisanja procesa evropskih integracija, informisanje građana o EU i mogućnostima predpristupne podrške, te sprovođenja projekata i programa od javnog interesa na putu integracija Crne Gore u EU. Informisanost građana, jačanje učešća javnosti i organizacija civilnog društva u procesu donošenja odluka i praćenju procesa reformi na različitim nivoima, doprinosi kreiranju pozitivnog stava društva o pristupu Crne Gore Evropskoj uniji.</p> <p>Lisabonskim ugovorom EU, članom 11, jasno se definiše važnost uključivanja organizacija civilnog društva u procesu kreiranja i donošenja javnih politika, sa posebnim osvrtom na proces evropske integracije.</p>	<p>Broj organizovanih seminara, radionica, okruglih stolova na temu promovisanja vrijednosti Evropske unije i procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (7);</p> <p>Informativno-promotivni materijal (flajeri, brošure sa vizuelno upečatljivim dizajinom-1000 komada, promotivna galanterija-rokovnici, hemijske olovke, privjesci za ključeve, 500 komada; i drugo);</p> <p>Obuke o korišćenju IPA fondova, pisanje projekata, način popunjavanja projektnih aplikacija, razumijevanje važećih regulativa tokom realizacije projekata/programa, upravljanje projektnim aktivnostima, monitoring projekata/programa, evaluacija, aktivnosti usmjerene na dalju održivost projekata/programa-10 obuka;</p> <p>Kampanje za različite ciljne grupe;</p> <p>Kreiranje WEB portala (5);</p> <p>Info tribine, debate (5);</p>	<p>Narativni izvještaji NVO;</p> <p>Finansijski izvještaji NVO sa pratećom dokumentacijom o načinu utroška sredstava;</p> <p>Izvještaji monitoringa projekta;</p> <p>Evaluacija projekta;</p> <p>Aktivnosti u cilju održivosti projekta;</p> <p>Promotivni materijal;</p> <p>Video materijali, fotografije i slično;</p> <p>Objave u medijima-pisani i elektronski;</p> <p>Učešće u emisijama tv i radio emitera;</p> <p>Liste učesnika sa organizovanih seminara, radionica, obuka i slično;</p> <p>Objavljeni konkursi, javni pozivi i slično;</p> <p>Kreirane analize, izvještaji, priručnici i slično;</p> <p>WEB portal;</p> <p>Kampanje, i drugo.</p>

	<p>Izrada analiza, izvještaja, informativnih priručnika o toku pregovaračkog procesa (a u vezi sa 33 poglavlja), korišćenju sredstava iz IPA fondova (kako u prethodnom, tako i u budućem periodu). (6);</p> <p>Promotivne aktivnosti (putem medija-radio i tv emiteri, pisani mediji, internet i slično)-30 objava;</p> <p>Literarni, likovni i slični konkursi (3);</p> <p>Takmičenja u znaju o procesu evropskih integracija za učenike srednjih i osnovnih škola (2);</p> <p>Obilježavanje dana Evrope;</p> <p>Istraživanje javnog mnjenja;</p> <p>Druge aktivnosti koje će doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva i zadovoljenju potreba ciljnih grupa.</p>	
--	---	--

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2024. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2024. godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
<p>Promovisanju procesa EU integracija;</p> <p>Povećanje stepena razumijevanja i znanja građana o procesu pristupanja, prednostima članstva i funkcionisanja EU;</p> <p>Dijeljenje iskustva i znanja u vezi mogućnostima IPA fondova, prepoznatljivost i razumijevanje programa podrške EU;</p> <p>Razvoj kapaciteta za apliciranje i upravljanje projektima i programima EU;</p> <p>Jačanje kapaciteta i uloga lokalnih zajednica i organizacija civilnog društva u Crnoj Gori, za veći doprinos procesu integracije u Evropsku uniju;</p> <p>Unapređenje dijaloga sa civilnim sektorom u oblasti evropskih integracija.</p>	<p>Nevladine organizacije će kroz realizaciju brojnih aktivnosti, uticati na podizanje svijesti, edukaciji i veću informisanost opšte javnosti, ali i različitih ciljnih grupa, nevladinih organizacija, predstavnika nadležnih državnih i lokalnih institucija te predstavnika medija.</p> <p>Informisanost građana, jačanje učešća javnosti i organizacija civilnog društva u procesu donošenja odluka i praćenju procesa reformi na različitim nivoima, doprinosi kreiranju pozitivnog stava društva o pristupu Crne Gore Evropskoj uniji.</p>

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2024. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
<p data-bbox="262 352 618 379">“NA EVROPSKOM PUTU”</p> 	50.000,00€	

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2024. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe
<p data-bbox="262 794 2036 954">Ciljna grupa, građani i građanke crnogorskih opština, radi stvaranja uslova za razumijevanje i aktivnu podršku procesu pristupanja, a što će omogućiti kreiranju većeg uspjeha u navedenom procesu, mladi (osnovci, srednjoškolci, studenti), lokalne NVO, lokalne samouprave, mediji, gdje osnaživanjem njihovih kapaciteta (međusobna saradnja, razmjena znanja i vještina), saradnja i dijalog sa građanima i građankama će takođe biti osnažena i unaprijeđena.</p> <p data-bbox="262 962 2036 1086">Očekivani broj korisnika: građani i građanke (2000), minimum dvije osnovne, srednje ili škole visokog obrazovanja na teritoriji opštine u kojoj NVO sprovodi svoje aktivnosti, lokalna samouprava opštine u kojoj NVO sprovodi svoje aktivnosti, minimum jedan lokalni medij za svaki od podržanih projekata.</p> <p data-bbox="262 1094 2036 1219">Potrebe navedenih ciljnih grupa: transparentnost, uspješan dijalog, informisanost i razumijevanje EU integracija, edukacija i sticanje novih znanja i vještina, osjećaj uključenosti u cjelokupan proces, stvaranje osjećaja doprinosa, jačanje kapaciteta, partnerski pristup, i druge potrebe.</p>

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira financirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
"NA EVROPSKOM PUTU"	7

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa: "Zaštita lica sa invaliditetom i djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju"	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 5.000 EURA	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 7.000 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: *"Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa."*

5. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovala u konsultacijama

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
"NA EVROPSKOM PUTU"	3	

Ovjera ministra:

_____ Ime i prezime	M.P.	_____ Potpis
------------------------	------	-----------------